

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] aqua sit de necessitate huius sacramenti? 7

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

dicit †, videmus in aqua populum intelligi, in vino vero ostendi sanguinem Christi. Ergo cum in calice vino aqua miscetur, Christo populus adunatur. Quarto, quia hoc competit ad vltimum effectum huius sacramenti, qui est introitus ad vitam æternam. Vnde Ambrosius dicit in lib. * de sacramentis, Redundat aqua in calicem, & salit in vitam æternam.

habetur de cōs d. 2. c. cum omne crī men cir. med. li. 5. c. 1. a me. 10. 4. † ibidem.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut Ambrosius dicit ibidem, sicut sacrificium Christi significatum est per oblationē Melchisedech, ita etiam significatum est per aquam, quæ in eremo fluxit de petra: secundum illud 1. Cor. 10. Bibebant autem de spiritali confluence eos petra.

Ad secundum dicendum, quod aqua assumitur in baptismo ad vsum ablutionis. In hoc autem sacramento assumitur ad vsum refectionis, secundum illud Psal. 22. Super aquam refectionis educavit me.

Ad tertium dicendum, quod panis ex aqua & farina conficitur. Et ideo cum vino aqua miscetur, neutrum sine aqua existit.

ARTIC. VII.

Utrum permixtio aquæ, sit de necessitate huius sacramenti?

Ad septimum sic proceditur. Videtur, quod permixtio aquæ sit de necessitate huius sacramenti. Dicit enim Cyprianus * ad Cæcilium, Sic calix Domini non est aqua sola, & vinum solum, nisi vtrūque miscetur, quomodo nec corpus Domini potest esse farina sola, nisi vtrumque, scilicet farina & aqua, fuerit adunatum. Sed admixtio aquæ ad farinam, est de necessitate huius sacramenti. Ergo pari ratione admixtio aquæ ad vinum.

*438
inf 9. 83.
a. 6. ad 4
ep. 6. &
4. d. 11. 9.
2. a. 4. 9.
2. & 3. et
1. Cor. 11.
le. 6. co. 5.
† li. 2. ep.
ep. 3. iter
fi. & me.
Innuitur
de conf.
d. 2. c. 7.*

¶ 2. Preterea, In passione Domini, cuius hoc sacramentum est memoriale, sicut de latere eius exiuit sanguis, ita & aqua. Sed vinum quod est sacramentum sanguinis, est de necessitate huius sacramenti. Ergo pari ratione & aqua.

¶ 3. Prat. Si aqua non esset de necessitate huius sacra-

sacramenti, non referret quæcumque aqua huic sacramento apponeretur: & ita posset apponi aqua rosacea, vel quæcumque alia huiusmodi aqua. Quod non habet vsus ecclesiæ. Aqua ergo est de necessitate huius sacramenti.

li. 2. ep. 3.
inter fin.
et med.

SED contra est, quod Cypria.* dicit, Si aliquis de antecessoribus nostris, vel ignoranter, vel simpliciter non obseruauit, ut scilicet aquam vino misceret in sacramento, potest simplicitati eius uenia concedi. Quod non esset, si aqua esset de necessitate sacramenti, sicut est uinum vel panis. Non ergo aquæ admixtio est de necessitate sacramenti.

ar. prac.

q. 73. a. 1.
ad 3.

RESPONDEO dicendum, quod iudicium de signo sumendum est ex eo quod significatur. Appositio autem aquæ ad uinum refertur ad significandam participationem huius sacramenti à fidelibus, quantum ad hoc, quod per aquam mixtam vino, significatur populus adunatus Christo, ut dictum est*. Sed & hoc ipsum quod de latere Christi pendens in cruce aqua profluxit, ad idem refertur: quia per aquam significatur ablutio peccatorum, quæ fiebat per passionem Christi. Dictum est autem supra*, quod hoc sacramentum perficitur in consecratione materiæ: vsus autem fidelium non est de necessitate sacramenti, sed est aliquid consequens ad sacramentum. Et ideo consequens est, quod appositio aquæ non sit de necessitate sacramenti.

Ad primum ergo dicendum, quod uerbum illud Cypriani, est intelligendum secundum quod dicitur illud esse non posse, quod conuenienter esse non potest. Et sic similitudo illa attenditur quantum ad id quod debet fieri, non autem quantum ad necessitatem: nam aqua est de essentia panis, non autem de essentia uini.

Ad secundum dicendum, quod effusio sanguinis directe pertinebat ad ipsam Christi passionem: est enim naturale corpori humano vulnerato, quod ex eo profluat sanguis. Sed effusio aquæ non fuit de ne-

ces.

cessitate passionis : sed ad demonstrandum effectum passionis, qui est ablutio à peccatis, & refrigerium contra ardorem concupiscentiæ. Et ideò aqua non seorsum offertur a vino in sacramento, sicut vinum offertur seorsum à pane. Sed aqua offertur vino permixta : ut ostendatur quòd vinum per se pertinet ad hoc sacramentum, tanquam de eius necessitate existens : aqua autem secundum quod adiungitur vino.

Ad tertium dicendum, quòd quia admixtio aquæ ad vinum non est de necessitate sacramenti, non refert quantum ad sacramenti necessitatem, quacumque aqua misceatur vino, siue naturalis, siue artificialis, ut rosacea. Quamvis quantum ad convenientiam sacramenti, peccet qui aliam aquam miscet, nisi naturalem & veram : quia de latere Christi pendens in cruce aqua vera profluxit, non humor phlegmaticus, ut quidam dixerunt, ad ostendendum, quòd corpus Christi erat verè compositum ex quatuor elementis : sicut per sanguinem fluentem ostendebatur, quòd erat compositum ex quatuor humoribus, ut Innocentius Tertius dicit in quadam decretali *. Quia verò admixtio aquæ ad farinam, est de necessitate huius sacramenti, utpote constituens substantiam panis, si farinæ admisceretur aqua rosacea, vel quicumque alius liquor, quam vera aqua : non posset ex eo confici sacramentum, quia non esset verus panis.

In decre.
li. 3. tit. 4.
c. 8.

ARTIC. VIII.

Utrum aqua debeat in magna quantitate apponi? 439

AD octavum sic proceditur. Videtur, quòd oporteat aquam in magna quantitate apponi. Sicut enim sanguis de latere Christi sensibiliter fluxit, ita & aqua. Unde dicitur Ioann. 19. Qui vidit, testimonium perhibuit. Sed aqua non posset sensibiliter esse in hoc sacramento, nisi in magna quantitate poneretur. Ergo videtur, quòd aqua debeat apponi in magna quantitate.

4. dis. 11.
q. 2. a. 4.
q. 4. c. 1.
Co. 11. 16.
6. col. 5.

¶ 2. Præ-